

2008. május 22., csütörtök

A demokrácia előmozdítása

38. hangsúlyozza hogy az élelmiszerek terén jelenleg tapasztalható válság rámutat arra, hogy a politikai stabilitás, a regionális integráció, a demokrácia és az emberi jogok előmozdítására nem csupán az EU-n belül, hanem az egész világban szükség van; felhívja ezért valamennyi érintett felet a humánus és demokratikus értékek, valamint a jogállamiság előmozdítására a jelenlegi élelmiszer-válság kezelése és az élelmiszer-biztonság hosszú távra szóló megoldásának kialakítása során;

*
* *

39. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a Világbanknak, a G8 államoknak, az ENSZ főtitkárának és az ENSZ Közgyűlésének, az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlés társelnökeinek és a Pánafrikai Parlamentnek.

A vízumkötelezettségek alóli mentesség

P6_TA(2008)0230

Az Európai Parlament 2008. május 22-i állásfoglalása az Európai Unió és az Egyesült Államok közötti, a vízumkötelezettségek alóli mentességről (vízummentességről) folytatott tárgyalásokról

(2009/C 279 E/15)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló Szerződés 2., 6., 24. és 29. cikkére, valamint az EK-Szerződés 62., 63., 286. és 300. cikkére, amelyek egy szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló európai térség, valamint a harmadik országokkal és szervezetekkel folytatott nemzetközi tárgyalások jogi alapját képezik,
- tekintettel a Tanácsnak és a Bizottságnak a 2008. március 6-án és 2008. április 21-én az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságához intézett nyilatkozataira,
- tekintettel eljárási szabályzata 83. cikkére és 103. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az Amszterdami Szerződés 1999-es hatálybalépése óta a vízumokra vonatkozó szabályok megalkotása – beleértve azon harmadik országok listáját, amelyek állampolgárainak a külső határok átlépésekor vízummal kell rendelkezniük, és azon országokét, amelyek állampolgárai mentesek e követelmény alól – a Tanács hatáskörébe tartozik (EK Szerződés 62. cikk (2) bekezdés b.) pontjának i.) alpontja);
- B. mivel a Közösség hatásköre a vízumkérdéseket illetően magában foglalja azon feltételeket, amelyek alapján a vízummentes státusz harmadik országok állampolgárai számára megadható, és mivel e feltételeknek egyenlő bánásmódot kell biztosítaniuk az összes uniós polgár számára, nemcsak magának a vízummentes státusz megadásának vagy elutasításának tekintetében, hanem azokat a feltételeket és szabályokat illetően is, amelyek értelmében a harmadik országok megadták e státuszt a különböző tagállamoknak vagy megtagadták azt tőlük;
- C. mivel 2001 óta a Tanács az Egyesült Államok állampolgárait mentesíti a vízumkötelezettség alól ⁽¹⁾; mivel sajnálatos módon hasonló mentesség nem alkalmazható valamennyi uniós polgár esetében, mert az Egyesült Államok a vízumkötelezettséget néhány tagállam (jelenleg Bulgária, Csehország, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Románia és Szlovákia) polgárai esetében fenntartja, tekintettel arra, hogy többek között a vízumkérelmek nem egyértelmű kritériumokon alapuló elutasításának aránya ezen országok többsége esetében magasabb mint 3% (bizonyos körülmények között 10%);
- D. mivel 2005 óta közösségi szinten ⁽²⁾ viszonzásmechanizmus aktiválható a tagállamtól jövő tájékoztatást, a Bizottságnak az illető harmadik országgal való kapcsolatfelvételt, valamint a Tanácshoz benyújtott bizottsági jelentést követően, amikor a Tanács dönthet a „szóban forgó harmadik ország állampolgáiraival szembeni vízumkötelezettség ideiglenes visszaállításáról”;

⁽¹⁾ Lásd az 539/2001/EK tanácsi rendelet II. mellékletét.

⁽²⁾ Lásd az egységes szerkezetbe foglalt 539/2001/EK tanácsi rendelet 1. cikkének (4) bekezdését.

2008. május 22., csütörtök

- E. mivel annak ellenére, hogy már több harmadik országgal sikerült a viszonyosság elérése, az Egyesült Államokkal még mindig nem, ezért a Bizottság 2006-ban javaslatot tett ⁽¹⁾ „vízumkötelezettség ideiglenes visszaállítása a diplomáciai útlevelemmel vagy hivatali/szolgálati útlevelemmel rendelkező amerikai állampolgárok számára a viszonyosság felé történő előrelépés meggyorsítása érdekében”; mivel azonban, a Tanács nem járt el e jelképes javaslatnak megfelelően;
- F. mivel számos tagállam továbbra is közvetlen kétoldalú kapcsolatot folytatott az egyesült államokbeli hatóságokkal a Közösség ezen egyértelmű hatásköre ellenére;
- G. mivel a helyzet jogilag akkor vált bonyolulttá, amikor az Egyesült Államok 2007. augusztus 3-án az „Implementing Recommendations of the 9/11 Commission Act of 2007” (a 9/11 bizottság végrehajtási ajánlásairól szóló törvény, 2007.) 711. szakasza, nevezetesen a „Secure Travel and Counterterrorism Partnership Act of 2007” (biztonságos utazás és terrorizmusellenes partnerségi törvény, 2007.) ⁽²⁾, hatálybaléptetése által megújította a vízummentességi rendszerét, hét biztonsági megerősítéssel ⁽³⁾ bővítve ki azt azért, hogy valamennyi, a vízummentességi programban részt venni kívánó tagállam egyezzen bele egy kétoldalú szándéknyilatkozat és annak kötelező érvényű „végrehajtási szabályzata” aláírásába;
- H. mivel ugyan e „végrehajtási szabályok” tartalma még ismeretlen az uniós intézmények számára, a szándéknyilatkozatból azonban egyértelművé válik, hogy az új „biztonsági megerősítések” közül néhány (mint például a vízumkibocsátással vagy az elektronikus utazásengedélyező (ESTA) rendszerrel kapcsolatos jövőbeli újabb kötelezettségekre vonatkozó) a Közösség hatáskörébe, néhány (mint például az ellopott útlevelekre ⁽⁴⁾, PNR-adatokra vagy a bűnözéssel kapcsolatos schengeni adatokra vonatkozó) az EU hatáskörébe, a többi megerősítés pedig (mint például a saját állampolgárok büntügyi nyilvántartásához kapcsolódóak vagy azok, amelyek gondoskodnak a hatósági védelmi kísérők [air marshals] a transzatlanti járatokon való jelenlétéről) a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartozik majd;
- I. mivel a Tanács annak érdekében, hogy e kérdésre megoldást találjon, és hogy 2009-ben valamennyi tagállam részt vehessen az Egyesült Államok megújított vízummentességi rendszerében, 2008. április 18-án a következő kétszintű megközelítés mellett döntött:
- a) hivatalos felhatalmazást ad a Bizottságnak, hogy tárgyalásokat folytathasson az Egyesült Államokkal a Közösséggel kapcsolatos valamennyi kérdésben, és
 - b) elfogadja a határvonalakat, amelyeket a tagállamok az Egyesült Államokkal folytatott párbeszéd során a EK/USA tárgyalások lezárásáig kötelesek tiszteletben tartani; ezen „határvonalak” körvonalazzák, hogy mi tartozik az EK/EU hatáskörébe, és mivel kapcsolatban folytathatnak – nemzeti hatáskörbe tartozásuk miatt – kétoldalú tárgyalásokat, valamint rögzítik, hogy a kétoldalú tárgyalásokat illetően a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk a többi tagállammal, valamint az uniós intézményekkel való lojális együttműködés elvét az EK-Szerződés 10. cikkében foglaltak szerint, valamint az EU-Szerződésben foglalt kötelezettségeik teljesítése tekintetében a C-105/03 bírósági ítéletben rögzítettek szerint;
- J. mivel a lojális együttműködés elvét a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartozó kérdések esetén is fenyegethetik azon kétoldalú megállapodások, amelyek különböző feltételeket szabnak a vízummentes státusz néhány tagállam számára történő megadásához, ami a tagállamok polgárainak eltérő bánásmódban való részesítését eredményezné a vízumügyek területén; mivel a Bizottságnak biztosítania kell a lojális együttműködés elvét;

⁽¹⁾ Második viszonyossági jelentés, COM(2006)0568, 2006. október 3.

⁽²⁾ Elérhető: http://www.ise.gov/docs/nsis/Implementing911_Act.pdf.

⁽³⁾ Ezek közül négy kötelező érvényű: (1) egy elektronikus utazásengedélyező (ESTA) rendszer; (2) a biztonsági adatok megosztására vonatkozó erőteljesebb törekvések; (3) a kitöltetlen, a kibocsátott és elveszített, valamint ellopott útlevelek időben történő bejelentésére vonatkozó követelmények; és (4) annak biztosítása, hogy a vízummentességgel rendelkező országok beleegyeznek az Egyesült Államokból kiutasított polgáraik visszahonosításába. Annak meghatározása során, hogy a 3%-os vízummegtágadási arányra vonatkozó követelmény eltörölhető-e, tekintetbe kell venni még a következő három szabad megítélés szerinti megerősített biztonsági faktort: (1) repülőtéri biztonsági normák; (2) hatósági védelmi kísérőkre (air marshals) vonatkozó programok; és (3) az úti okmányokra vonatkozó nemzeti normák.

⁽⁴⁾ Lásd az egyes adatoknak a Nemzeti Büntügyi Rendőrség Szervezetével (Interpol) történő cseréjéről szóló, 2005. január 24-i 2005/69/IB közös álláspontot (HL L 27., 2005.1.29., 61. o.).

2008. május 22., csütörtök

- K. mivel annak érdekében, hogy jobb védelmet biztosítsanak az Egyesült Államok, valamint az EU polgárainak a terroristafenyeggel szemben, a transzatlanti együttműködésnek javítania kell: a) a fenyegetés azonosítását közös elemzés és széles körű információcsere által, beleértve a legjobb gyakorlatok cseréjét, szigorú adatvédelmi intézkedések keretében, b) az uniós és transzatlanti szinten, a bűnüldöző és hírszerző ügynökségek között folyó együttműködést, mindig tiszteletben tartva a jogállamiságot, az alapvető jogokat és a magánélet védelmének jogát, és c) az operatív kapacitást az EU és az Egyesült Államok bűnüldöző és hírszerző ügynökségeinek szorosabb, az érintett ügynökségek és szervek közötti mélyebb szintű, kölcsönös bizalmon alapuló együttműködése által;
- L. mivel az Amerikai Egyesült Államok Belbiztonsági Minisztériuma (Department of Homeland Security) 2009 januárjáig biometrikus adatokon alapuló beléptetési és kiléptetési eljárásokat kíván bevezetni a légi és a tengeri közlekedésben, a kiléptetési programot a vízumentességi program hatékony irányítása érdekében kulcsfontosságú rendelkezésnek tekintik, az Egyesült Államok hatóságainak szándékai szerint nem terjesztik ki a vízumentességi programot az Egyesült Államok további szövetségeseire, amennyiben a javasolt kiléptetési eljárást nem vezetik be legkésőbb 2009. június 30-ig;
1. úgy véli, hogy az európai polgárok közötti, többek között állampolgársági alapon történő, közvetett vagy közvetlen megkülönböztetés bármely formáját az EK Szerződés 12. cikkében megfogalmazottak szerint nem csak az Unióban kell tiltani, hanem az Unión kívül is, különösen, ha a hátrányos megkülönböztetés az uniós intézmények és a tagállamok közötti, nemzetközi tárgyalásokkal kapcsolatos koordináció hiányának következménye;
2. megállapítja, hogy a bel- és igazságügyi miniszteri trojka 2008. március 13-i ülésén az USA első alkalommal ismerte el a Közösség hatáskörét nemzetközi vízummegállapodások tárgyalására azáltal, hogy közös állásfoglalásban a támogatta az „ikerutas” megközelítést; megjegyzi, hogy a nyilatkozat az alábbiakat tartalmazza: az állásfoglalás értelmében „azon ügyekben, melyek nemzeti hatáskörbe tartoznak, a tárgyalások a nemzeti hatóságokkal történnek, míg azon ügyekben, melyek az EU hatáskörébe tartoznak, a tárgyalások az EU hatóságokkal történnek”. úgy véli, hogy e nyilatkozat értelmében az Egyesült Államoknak mostantól a következőkkel kell tárgyalnia az alábbiakról:
- vízumkérdésekben a Bizottsággal, ahogy az a légi közlekedés esetében történt (!),
 - biztonsági kérdéseket érintő uniós politikákról a Tanáccsal (PNR megállapodás, vagy az EU–USA megállapodás a kiadatásról és a kölcsönös jogi segítségnyújtásról)
 - a transzatlanti járatokon a hatósági védelmi kísérők jelenlétéről és saját állampolgáraikkal kapcsolatban a biztonsági kérdésekről a tagállamokkal azonos feltételek mellett;
3. megismétli hogy az EK/EU részéről bárminemű megállapodásnak összhangban kell állnia az alapvető jogokkal és egyéni szabadságjogokkal az EU Szerződés 6. cikk (2) bekezdésében megfogalmazottak szerint, ideértve az alábbi helyeken rögzített, a magánélet védelméhez és az adatvédelemhez fűződő jogokat:
- az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. és 8. cikkében
 - a 95/46/EK irányelvben és a közösségi jognak a harmadik országok részére történő átadásra vonatkozó speciális szabályaiban (valamint a schengeni intézkedésekben);
 - a felügyelő hatóságok és az adatok határon átnyúló áramlása tekintetében az Európa Tanács 108. számú, az egyének személyes adataik gépi feldolgozása során való védelméről szóló egyezményében és annak 181. kiegészítő jegyzőkönyvében foglaltak szerint;
4. sürgeti a Bizottságot, hogy vegye fel a tárgyalások témái közé a HIV-fertőzött európaiak vízumentességi programból való kizárását, és biztosítsa az egyenlő bánásmódot az összes európai állampolgárral szemben; egyetért a Bizottsággal abban, hogy a HIV-fertőzött személyekre vonatkozó utazási tilalomnak objektív oka nincs (amint azt a 2008. február 19-i, E-6038/07 számú parlamenti kérdésre adott válasz is megállapította);

(!) A „Nyitott Égbolt” megállapodás, HL L 134., 2007.5.25., 4. o.

2008. május 22., csütörtök

5. támogatja a Tanács a Bizottságnak adott felhatalmazását az USA területére belépő valamennyi uniós állampolgár számára vízummentességet biztosító olyan megállapodás tárgyalására, mint amilyen az EU területére belépő USA-állampolgárokra vonatkozik; felhívja a Bizottságot, hogy tájékoztassa az illetékes parlamenti bizottságot minden tárgyalási fordulót követően (szükség szerint bizalmas alapon);
6. úgy véli, hogy a tárgyalásokat 2009 júniusa előtt le kell zárni, és ekkorra nem engedhető meg megkülönböztetés az uniós állampolgárok között;
7. oszttja azon nézetet, hogy a Tanács „határvonalait” a tagállamoknak is tiszteletben kell tartaniuk ⁽¹⁾ az EK Szerződés 10. cikkében foglalt és alkalmazható lojális együttműködés elvének, illetve az EU Szerződésben foglalt kötelezettségekre tekintettel az Európai Bíróság ítélezési gyakorlatának (C-105/03) vagy az AETR-ügynek (22/70) megfelelően; különösen hangsúlyozza azon tényt, miszerint:
- a vízummentességi programban való részvételnek azonos feltételekkel a lehető leghamarabb meg kell teremtenie az összes tagállam állampolgárainak egyenjogúságát útlevelek státusza tekintetében;
 - meg kell tiltani az USA hatóságai számára az EU/EK-adatbázisokhoz vagy információs rendszerekhez való bármilyen hozzáférést, kivéve, ha azt kifejezetten az EK joga lehetővé teszi; ilyen esetben az EU-n belül közös megegyezésre van szükség, és teljes mértékben tiszteletben kell tartani a viszonyosság elvét; a hozzáférést ezért csak annyiban kell engedélyezni, amennyiben az összhangban van ezen uniós információs rendszerek vonatkozó jogalapjában meghatározott konkrét rendeltetésével; emellett a vonatkozó általános (95/46/EK irányelv) vagy konkrét (például az Europol-egyezmény, az Eurodac rendelet, a Schengeni Egyezmény) uniós adatvédelmi eszközöknek megfelelően biztosítani kell a kellő szintű védelmet;
 - az Interpol számára az ellopott vagy elveszett útlevelekkel kapcsolatban nyújtott tájékoztatás bármely kiterjesztéséhez az Európai Unión belüli közös megegyezés szükséges;
 - a Nemzetközi Polgári Légi közlekedési Szervezet (ICAO) előírásaival összhangban a jelenlegi EK-szabályok megfelelő garanciát jelentenek a repülőterek biztonságára (az USA általi vizsgálatok elvégzéséhez abban az esetben lehet hozzájárulni, ha az EU és az USA területén lévő repülőterek közötti közvetlen járatokról van szó);
 - az uniós állampolgárok hazatoloncolásra vonatkozó, az EK és az USA közötti bármely megállapodás tárgyalása és megkötése kizárólag a viszonyosság elve alapján elfogadható;
 - az EU-ba utazó USA állampolgárok elektronikus utazásengedélyezési rendszerének lehetséges bevezetésével kapcsolatos kötelezettségekről az EK-nak kell tárgyalnia.
8. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Egyesült Államok Kongresszusának, valamint az Egyesült Államok Belbiztonsági Minisztériumának.

⁽¹⁾ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st07/st07337.en08.pdf>.

Burma

P6_TA(2008)0231

Az Európai Parlament 2008. május 22-i állásfoglalása a tragikus burmai helyzetről

(2009/C 279 E/16)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Burmáról szóló korábbi állásfoglalásaira,
- tekintettel az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa 2008. május 13-i a burmai/mianmari humanitárius helyzetről szóló rendkívüli ülésének következtetéseire,
- tekintettel az ENSZ-közgyűlés 2005. október 24-i 60/1. sz., a csúcstalálkozó következtetéseiről szóló határozatára, amelynek 139. bekezdése támogatja a együttes összehangolt fellépés lehetőségét egyes országokkal szemben, „amennyiben a nemzeti hatóságok nyilvánvalóan nem képesek megvédeni a lakosságot a népirtástól, háborús bűnöktől, etnikai tisztogatástól vagy emberiség elleni bűncselekményektől”,
- tekintettel eljárási szabályzata 103. cikkének (4) bekezdésére,